

För kännedom:
Kommunfullmäktiges ledamöter
Partiernas gruppledare

Till:
Kommunstyrelsen
Samtliga nämnder

Grundläggande granskning avseende styrelsens och nämndernas ansvarsutövande år 2020

Kommunfullmäktige beslutar om mål och riktlinjer för verksamheten samt fastställer nämndernas organisation och verksamhetsformer. Kommunstyrelsen skall leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över nämndernas och företagens verksamhet. Nämnderna skall inom sina områden tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, riktlinjer och föreskrifter samt utöva en tillräcklig intern kontroll över verksamheten.

Utgångspunkten för revisorernas årliga ansvarsprövning är nämndernas och styrelsens ansvar för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och säker verksamhet genom *aktiva* beslut. För att kunna göra den slutliga revisionella bedömningen fordras även ett ställningstagande till såväl hur uppdraget har fullgjorts som resultatet i förhållande till fullmäktiges uppdrag.

Ansvarsutövande verksamhetsåret 2020

För 2020 års verksamhet har revisionen genomfört den årliga ansvarsutövandegranskningen med inriktning på om styrelsen och nämnderna vidtar tillräckliga åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera tilldelat uppdrag. Granskningen är översiktlig till sin karaktär och fokuserar på styrelsens och nämndernas styrning och kontroll av verksamhet och ekonomi på ett övergripande plan. Granskningen har genomförts under perioden oktober 2020 - februari 2021.

Bedömning av ansvarsutövandet har skett dels utifrån en översiktlig protokoll- och dokumentationsgranskning med ett antal så kallade kontrollmoment, dels utifrån diskussion med respektive nämnd/styrelse. Vi har i diskussionerna även i viss utsträckning följt upp vidtagna åtgärder med anledning av de bedömningar och förslag vi lämnat vid tidigare genomförda granskningar.

Årets granskning visar att styrelsen och nämnderna i allt väsentligt bedriver en ändamålsenlig verksamhet med tillräcklig intern kontroll. Socialnämnden bedöms delvis bedriva sin verksamhet på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden gör ett överskott för helåret om ca 6 mnkr men om ersättningar och anslag kopplat till covid-19-pandemin räknats bort gör nämnden ett underskott om ca 3 mnkr. Övriga nämnder samt styrelsen bedöms bedriva sin verksamhet på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Våra iakttagelser, bedömningar och rekommendationer avseende styrelsens och nämndernas ansvarsutövande 2020 sammanfattas i föreliggande skrivelse och dess bilaga till respektive styrelse/nämnd. I granskningen, liksom vid upprättandet av denna skrivelse, har vi biträttas av sakkunniga från PwC.

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro
Gällivare kommun 982 81 GÄLLIVARE	0970-8180 00	0970-144 51	754-1576

Resultat

Kommunstyrelsen

Vår sammantagna bedömning är att styrelsen **i allt väsentligt** bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att den interna kontrollen **i allt väsentligt** varit tillräcklig.

Vår bedömning baseras bl.a. på följande iakttagelser:

- Verksamhetsplan och internbudget finns antagna för verksamheterna, vilka innehåller mätbara mål. Planerna bedöms vara heltäckande.
- Protokollgranskning visar att styrelsen får löpande rapportering avseende verksamhet och ekonomi genom bland annat ärende- och budgetuppföljning samt uppföljning av måluppfyllelse.
- Styrelsen har för helåret ett överskott mot budget om ca 5,9 mnkr.
- Styrelsen når en delvis måluppfyllelse för verksamhetsmålen. Två av de fyra strategiska målen nås delvis medan ett nås helt och ett inte nås.
- Åtterrapporering av beslut fattade på delegation tas upp löpande.
- En internkontrollplan har antagits. Internkontrollplanen uppges till viss del baseras på riskanalys men det finns ingen dokumenterad riskanalys. Arbetet med riskanalyser/bedömningar uppges vara ett utvecklingsområde.

Av diskussion med styrelsen framgår bl.a. att:

- Ny styrmodell har införts i kommunen, tillitsbaserad styrning, och fortsatt utveckling sker inom området.
- År 2020 har präglats mycket av pågående Covid-19-pandemin. Utveckling av verksamheten uppges ha fått stå tillbaka under delar av året och även måluppfyllelse har påverkats. Hela organisationen kommer vara påverkad av pandemins effekter under en längre tid framöver.
- Kommunen var tidigt ute med beslut om att aktivera krisledningsnämnden, vilken varit aktiv under en betydande del av året. Resurser har till stor del varit allokerade till krisarbetet.

Barn- och utbildningsnämnden

Vår sammantagna bedömning är att nämnden **i allt väsentligt** bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att den interna kontrollen **i allt väsentligt** har varit tillräcklig.

Vår bedömning baseras bl.a. på följande iakttagelser:

- Verksamhetsplan och internbudget har antagits av nämnden. Dokumenten anses vara heltäckande och innehåller mätbara mål.
- Rapportering av verksamhet och ekonomi sker löpande, även rapportering av beslut fattade på delegation.
- En internkontrollplan finns upprättad och är antagen. Planen baseras på en dokumenterad riskanalys.
- Av nämndens verksamhetsmål uppnås medan tre av målen medan ett uppnås delvis.
- Nämndens ekonomiska resultat för helåret är ett överskott på ca 3,5 mnkr jämfört med budget.
- Nämnden har under året följt upp att beslutade åtgärder verkställs samt åtterrapporeras.

Av diskussion med nämnden framgår bl.a. att:

- Nämnden har ett underskott för grundskolan medan förskolan gör ett större överskott för helåret 2020. Pandemin har påverkat nämndens resultat positivt, dels genom

statliga ersättningar men även genom tillfälligt neddragen verksamhet. Till exempel har föräldrar hållit barn hemma från förskolan.

- Liksom föregående år finns ett behov för kommande år av ökade resurser för att kunna klara utmaningar gällande personal, kostenheten, skolskjuts, samt kvalitetshöjande insatser (t.ex. elevhälsa). Det råder även brist på behöriga lärare vilket utgör en utmaning för framtida kompetensförsörjning.

Socialnämnden

Vår sammantagna bedömning är att nämnden **i allt väsentligt** bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vidare bedömer vi att nämnden delvis bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att den interna kontrollen **i allt väsentligt** har varit tillräcklig.

Vår bedömning baseras bl.a. på följande iakttagelser:

- Verksamhetsplan och internbudget har antagits. Dokumenten bedöms som heltäckande och innehåller mätbara mål.
- Regelbunden rapportering sker avseende verksamhet och ekonomi. Rapporteringen bedöms i huvudsak vara heltäckande.
- Rapporteringen innefattar måluppfyllelse och resultat för ekonomi och verksamhet.
- En internkontrollplan finns antagen. Planen baseras inte på en dokumenterad riskanalys.
- Måluppfyllelsen för de fyra strategiska verksamhetsmålen visar på att två mål nås delvis och att två mål inte nås.
- Avseende ekonomin gör nämnden för helåret ett överskott om ca 6 mnkr mot budget. Under året erhöll nämnden ett tilläggsanslag på 9 mnkr för inköp av skyddsutrustning. Ersättning från staten för skyddsutrustning erhöles med motsvarande summa. Detta gick inte att reglera i bokslutet och innebär att nämndens egentliga resultat borde ha varit 9 mnkr sämre, dvs ett underskott om ca 3 mnkr.
- Granskningen visar att det delvis vidtas aktiva åtgärder för att nå fastställda mål, främst i delårsrapport samt verksamhetsberättelse.
- Av dokumentanalysen framgår att nämnden överlag är tydlig i sina uppdrag till förvaltning/verksamhet.

Av diskussion med nämnden framgår bl.a. att:

- Året har till stor del präglats av den pågående pandemin. Läget har varit tufft för personal inom förvaltningen med perioder av kraftig smittspridning i kommunen. Pandemin har medfört att utvecklingsarbeten och liknande har fått stå tillbaka.
- Det finns en oro för biståndsenhetens underskott och de behov som finns kopplat till verksamheten. Under hösten har ett stort antal ungdomar placerats.
- Behov finns att få ned kostnader inom en del verksamheter för att möjliggöra med förebyggande insatser.

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden

Vår sammantagna bedömning är att nämnden **i allt väsentligt** bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vår bedömning baseras bl.a. på följande iakttagelser:

- Verksamhetsplan och internbudget är upprättade och antagna i nämnden, vilka innehåller mätbara mål samt bedöms vara heltäckande.
- Nämnden erhåller regelbundet rapportering avseende verksamhet och ekonomi. Återrapportering av beslut fattade på delegation ges vid varje sammanträde.

- Internkontrollplan har antagits. Det finns utvecklingsbehov avseende när och på vilket sätt uppföljning ska ske. Planen baseras på en dokumenterad riskanalys.
- Måluppfyllelsen för verksamhetsmässiga mål är att några mål nås helt och några delvis. Vad gäller ekonomin uppgår det ekonomiska utfallet för år 2020 till ett överskott om 1 300 tkr jämfört med budget.

Av diskussion med nämnden framgår bl.a. att:

- Pandemin har påverkat nämndens verksamhet på så sätt att all planerad tillsyn inte kunnat genomföras samtidigt som nya arbetsuppgifter tillkommit i form av tillsyner som härrör till pandemin, exempelvis avseende trängsel på restauranger.

Överförmyndarnämnden

Vår sammantagna bedömning är att nämnden **i allt väsentligt** bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att den interna kontrollen **i allt väsentligt** har varit tillräcklig.

Vår bedömning baseras bl.a. på följande iakttagelser:

- Nämnden har antagit verksamhetsplan och internbudget för verksamheten. Planerna innehåller mål och bedöms som heltäckande.
- Rapportering av verksamhet och ekonomi är en stående punkt vid nämndens sammanträden. Rapporteringen inkluderar måluppfyllelse och resultat.
- Internkontrollplan finns antagen. Planen baseras inte på en dokumenterad riskanalys.
- Nämnden når en av de två övergripande målsättningarna, den andra nås delvis. För helåret redovisar nämnden ett överskott om 378 tkr mot budget.

Av diskussion med nämnden framgår bl.a. att:

- Pandemin uppges ej ha påverkat nämndens verksamhet annat än att utbildningar för ställföreträdare inte kunnat genomföras i grupp utan skett via telefon.
- Det kommer fortsatt att finnas vissa utmaningar med att kunna behålla och hitta nya ställföreträdare (godemän och förvaltare).

Avslutning

Inom ramen för vår årliga granskning kommer vi följa styrelsens och nämndernas utvecklingsarbete i bland annat de avseenden som noterats som förbättrings- och utvecklingsområden ovan.

För revisorerna i Gällivare kommun

Christer Nordmark, ordf.

Sven-Erik Nilsson, v ordf.

Bilagor: PM Ansvarsutövande för respektive styrelse/nämnd, PwC, 2020